

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Pfv.V.21.716/2016/6.

A tanács tagjai:

Dr. Bartal Géza a tanács elnöke

Dr. Pecsénye Csaba előadó bíró

Dr. Simonné Dr. Gombos Katalin bíró

A felperes:

...

A felperes képviselője:

dr. Strausz Éva ügyvéd

Az alperes:

...

Az alperes képviselője:

Dr. Horváth Julianna ügyvéd

A per tárgya:

Közműfejlesztési hozzájárulás megfizetése

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

Alperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Fővárosi Ítéltábla 14.Gf.40.572/2015/5-II.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Székesfehérvári Törvényszék 26.G.40.012/2013/55.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet a felülvizsgálattal támadott részében hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg 15 nap alatt a felperes részére 100.000 (Százezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A ... felépítendő élményfürdő vízellátásához kapcsolódóan a ... Kft., valamint a ... Zrt. 2008. április 2. napján szerződést kötöttek közműfejlesztési hozzájárulás megfizetése tárgyában. Eszerint a ... Zrt. 123 m³/nap ivóvíz kvóta vonatkozásában 113.000 forint + 20 % áfa m³/nap egységár meghatározásával 16.950.000

forint, a szennyvíz vonatkozásában 435 m³/nap figyelembevételével 156.000 forint + 20 % áfa m³/nap egységár figyelembevételével 80.910.000 forint, míg a tűzvíz vonatkozásában 2400 liter/perc fogyasztás alapul vételével 2.400.000 forint áfával növelt összegű közműfejlesztési hozzájárulást vállalt megfizetni a ... Kft. részére.

- [2] A szerződésben meghatározott összegek megfizetésre kerültek a jogosult részére.
- [3] A szerződésben az ivóvíz és szennyvíz kvóta eltérését az indokolta, hogy eredetileg a vízigény egy részét az ingatlan területén található termálkútból kívánták biztosítani. Erre azonban hatósági engedély híján nem került sor, és az élményszálló vízjogi fennmaradási engedélye azt rögzítette, hogy a 446 m³/nap technológiai vízigényt a városi ivóvíz hálózatról elégítik ki.
- [4] Ténylegesen az élményszálló vízellátását a tűzvíz vezetéken keresztül biztosították.
- [5] A felperesi jogelőd a 2010., 2011. évekre vonatkozó vízfogyasztási adatokat vizsgálva azt állapította meg, hogy az élményszálló napi átlagos vízfogyasztása 270 m³ volt. Tekintettel arra, hogy a közműfejlesztési hozzájárulást az alperesi jogelőd 125 m³/nap fogyasztás alapulvételével fizette meg, ezért a 270 m³/nap és a 125 m³/nap fogyasztás különbözetével számítottan 41.945.000 forint további közműfejlesztési hozzájárulás megfizetésére hívta fel alperesi jogelődot. E felhívását a későbbiek során annyiban módosította, hogy a vízjogi üzemeltetési engedélyben szereplő 446 m³/nap vízigény és a ténylegesen megfizetett 125 m³/napra eső közműfejlesztési hozzájárulás különbözeteként jelentkező 98.248.470 forint megfizetésére szólította fel az alperesi jogelődot.
- [6] Az alperes, illetőleg jogelődje a felhívások alapján további közműfejlesztési hozzájárulást felperesi jogelődek nem fizetett.
- [7] A felperesi jogelőd követelését felperesre engedményezte, alperesi oldalon pedig jogutódlás következett be.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

- [8] A felperes módosított keresetében 70.950.479 forint és ezen összeg 2012. július 20. napjától járó, a Ptk. 301/A. §-a szerinti kamatai megfizetésére kérte kötelezni alperest közműfejlesztési hozzájárulás jogcímén. Indokolása szerint az ügyfél által fizetendő fejlesztéssel arányos hozzájárulás kiszámításakor a benyújtott műszaki terv alapján megállapított napi vízigény az irányadó. Az alperes által hivatkozott tényleges vízfelhasználás nem valós, technológiai víz tűzvíz vezetékről nem biztosítható. Közműfejlesztési hozzájárulás megfizetésére alperes a 38/1995. (IV.5.) Korm. rendelet 4. § (2) bekezdése alapján köteles, de a felek jogviszonyában alkalmazandóak a 2011. évi CCIX. törvény rendelkezései is. Ennek alapján megállapítható, hogy a szolgáltatás bővítés ráutaló magatartással az alperes részéről a víztöbblet igénybevételével létrejött. A fizetendő összeg meghatározására

pedig egy képlet alapján került sor, mert egzakt módon számlákkal nem támasztható alá, hogy milyen technológiai beruházásokat kellett konkrétan a felperesi jogelődnek elvégezni a szükséges vízmennyiség biztosítása érdekében.

- [9] Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Védekezése szerint ő 2011. június 10. napján kötött szolgáltatási szerződést a felperessel. Ezen szerződés megkötésével összefüggésben nem merült fel szolgáltatás bővítési igény. A 38/1995. Korm. rendelet 4. § (2) bekezdése alapján akkor kellene közműfejlesztési hozzájárulást megfizetnie, ha új bekötést, illetőleg a szolgáltatás mennyiségi növelését igényelte volna. Ilyenre azonban nem került sor, kifejezetten megelégszik azon kapacitással, melyre vonatkozóan korábban a közműfejlesztési hozzájárulás megfizetésre került. A tűzvíz vezetékre eső közműfejlesztési hozzájárulást megfizette, ebből következően onnan korlátlanul vételezhet vizet. A 2011. évi CCIX. törvény felek jogviszonyára nem irányadó, ráutaló magatartással szerződés felek között nem jött létre, s ilyen formában a felperes által hivatkozott árképzési szabályzat sem vált a szerződés részévé.

Az első- és másodfokú ítélet

- [10] Az elsőfokú bíróság ítéletében a felperes keresetét elutasította, és kötelezte, hogy fizessen meg az alperesnek 571.000 forint perköltséget. Rámutatott, hogy a felek jogviszonyában a 2011. évi CCIX. Törvény, s az annak végrehajtásáról szóló kormányrendelet nem irányadó, mert a perbeli időszak e jogszabályok hatályba lépése előtti. Ebből következően a felek jogviszonyát a 38/1995. (IV.5.) Korm. rendelet szabályai alapján kell elbírálni. A rendelet 4. § (2) bekezdését idézve kifejtette, hogy a felperest terhelte annak bizonyítása, hogy az alperes a megfizetett közműfejlesztési hozzájáruláson felül a részére nyújtott szolgáltatás mennyiségének növelésére tekintettel további hozzájárulást köteles fizetni, s az ő kötelezettsége ezen hozzájárulás összegszerűségének bizonyítása is. A felperes azonban saját előadásán kívül semmilyen módon nem igazolta, hogy ténylegesen a fejlesztések megvalósultak, s ezek szükségszerűek voltak, illetve, hogy a költségek arányos részét követeli az alperestől. Nem fogadta el azon felperesi előadást sem, hogy a perben a felperes által hivatkozott fejlesztésekre az élményfürdő beruházás nélkül nem került volna sor.
- [11] A másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet megváltoztatva kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 8.136.000 forintot, s ezen összeg 2012. július 20. napjától járó késedelmi kamatait, valamint 360.000 forint másodfokú eljárási költséget. Döntése értelmében helytállóan mutatott rá arra az elsőfokú bíróság, hogy a felperes által érvényesített közműfejlesztési hozzájárulás iránti igény tekintetében a 38/1995. (IV.5.) Korm. rendelet 4. § (2) bekezdése az irányadó. A jogszabályi rendelkezések helyes értelmezéséből az következik, hogy

a perben érvényesített közműfejlesztési hozzájárulás fizetésének az alapja a felek között 2008. április 2. napján létrejött szerződéses jogviszony. A szerződés aláírásával az alperes arra szerzett jogosultságot, hogy az abban rögzített vízmennyiséget vegye igénybe, az ahhoz szükséges kapacitást kötötte le 125 m3/nap mennyiségben. Irreleváns alperes azon hivatkozása, hogy a jogszabály szerinti közműfejlesztési hozzájárulásnak meghatározott célja van, nevezetesen a közműfejlesztés. A felperesnek azt kellett igazolnia, hogy gazdasági tevékenységéhez az alperes a szerződésben meghatározott mennyiségnél lényegesen több, nagyobb mennyiségű ivóvízre tartott igényt mint amire a szerződés alapján jogosultságot szerzett.

- [12] A jogerős ítélet indokolása szerint a bizonyítás anyagából megállapítható, hogy a perbeli időszakban az alperes átlagos vízfogyasztása 185 m3 volt naponta. Ez lényegesen több, mint amire a szerződés alapján jogosult volt, és amely mennyiség igénybevételének megfelelő közműfejlesztési hozzájárulást megfizette. Ezzel megszegte a 2008. április 2-i megállapodást, s ilyen formán a Ptk. 318. §-a alapján alkalmazandó 339. § szerinti kártérítési felelőssége fennáll. A kártérítés mértéke pedig akként állapítható meg, hogy a ténylegesen igénybe vett 185 m3 és a szerződésben meghatározott 125 m3 napi fogyasztás különbözeteként jelentkező 60 m3 figyelembevételével, a szerződésben szereplő bruttó 135.600 forint/m3 egységár alkalmazásával számított 8.136.000 forintot köteles megfizetni. A kártérítés fizetési kötelezettség a szerződés megkötésekor vált esedékessé, a felperes azonban késedelmi kamatot csak 2012. július 20. napjától igényelt, így ezen időponttól kötelezte az alperest késedelmi kamat fizetésére a Pp. 215. §-ára figyelemmel.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [13] A jogerős ítélettel szemben az alperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, melyben a jogerős ítélet hatályon kívül helyezése mellett a felperes keresetének elutasítását kérte. Érvelése szerint a felperes keresetét nem a 2008. április 2-án kötött szerződésre, és nem is kártérítésre, hanem a 38/1995. (IV.5.) Korm. rendelet 4. § (2) bekezdésére és a 2011. évi CCIX. törvény 2. § 14. pontjára alapította, ezért a jogerős ítélet sérti a Pp. 3. § (2) bekezdését, 215. §-át, 221. § (1) bekezdését, valamint a Ptk. 339. § (1) bekezdését mivel a bíróság a felperes által meghatározott jogalapot figyelmen kívül hagyta, attól eltérő jogcímen marasztalta. Érvelése értelmében a felperes szerződésszegésre nem hivatkozott, kártérítés megfizetésére nem kérte kötelezni, így sem az első-, sem a másodfokú bíróság e vonatkozásban bizonyítást nem folytatott le, azzal szemben védekezést sem terjeszthetett elő, ezért a jogerős ítélet sérti a Pp. 3. § (3) bekezdését és 253. § (3) bekezdését is.
- [14] A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet

hatályában való fenntartását kérte. Kifejtette, hogy a perben következetesen azt adta elő, hogy a víziközmű fejlesztési hozzájárulás azért illeti meg, mert az alperes a szerződött vízmennyiségnél – mely után a hozzájárulást megfizette – nagyobb mennyiséget vett igénybe. A bíróságnak a jogvita érdemi eldöntése során az előadott tényekből kell kiindulni. A fél által hivatkozott téves jogi minősítés, helytelenül megjelölt jogcím a bíróságot nem köti, amennyiben az előadott tények valóban bizonyulnak, a marasztalás eltérő jogcímen lehetséges.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [15] A jogerős ítéletnek a felperes keresetét részben elutasító rendelkezését felülvizsgálattal nem támadták. A felülvizsgálattal támadott rendelkezések tekintetében a Kúria azt állapította meg, hogy a jogerős ítélet részben jogszabálysértő, azonban a másodfokú bíróság az ügy érdemében helyes döntést hozott, ezért ítéletét nem kell hatályon kívül helyezni, mivel a jogszerű döntéshez szükséges tények megállapíthatók.
- [16] A 2/2010. (VI.28.) PK vélemény 5.a. pontja és több eseti döntés (pl. EBH2001/577; EBH2004/1143.; EBH2006/1422.) rámutatott arra, hogy a kereseti kérelemhez kötöttség nem jelenti azt, hogy a bíróság a fél által megjelölt jogcímhez is kötve van. A bíróság a fél kérelmének akkor adhat helyt, ha a fél által előadott tények a kérelmet más jogcímen megalapozzák.
- [17] A jogerős ítéletben hivatkozott tények azonban az eltérő jogcímen történő marasztalásra nem vezethetnek.
- [18] Téves a másodfokú bíróságnak az a megállapítása, hogy a közműfejlesztési hozzájárulás fizetésének alapja a 2008. április 2. napján létrejött szerződés lenne. Ezt a felperes sem állította, mint ahogyan azt sem, hogy e szerződést alperesi jogelőd megszegte volna, s ez a per egyéb adataiból sem állapítható meg. Ebből következően a másodfokú bíróság által hivatkozott szerződésszegésre alapított kártérítés nem lehet az alperes marasztalásának indoka.
- [19] A jogerős ítéletben foglaltakkal szemben a felek jogviszonyát a 38/1995. (IV.5.) Korm. rendelet 4. § (2) bekezdése alapján kell elbírálni.
- [20] Ennek során abból kell kiindulni, hogy a közműfejlesztési hozzájárulás nem csupán a hálózatba történő bekötés közvetlen költségeit takarja, hanem egyéb költségeket, mint pl. a víz kitermelése, vásárlása, kezelése, szállítása, az ezekhez szükséges nagyobb kapacitás kiépítését is (Legfelsőbb Bíróság Gfv.X.30.307/2010/7.).
- [21] A közműfejlesztési hozzájárulás összege tehát egy, az alperes által már igénybe vett szolgáltatáshoz kapcsolódó fizetési kötelezettség, amelyet a felperes „előlegezett” az alperes részére azzal, hogy a tervezett és tényleges vízfogyasztás különbözete után járó víziközmű hozzájárulás megfizetése hiányában is biztosította alperes részére a nagyobb víz kontingenst (Győri Ítéltábla

Gf.IV.20.187/2010/3.) .

- [22] A fejlesztési költségek arányos része ellenértékeként szolgáló fizetési kötelezettségről van szó, mely költségek egy hálózat nagyságára, az azon történő folyamatos karbantartásokra, bővítésekre tekintettel egzakt módon nem határozhatóak meg, ezért indokolt azt a felhasznált vízmennyiséghez kötni.
- [23] Helytállóan utalt a bíróság a jogerős ítéletében arra, hogy abból a körülményből, miszerint az alperesi jogelőd a tűzivíz vonatkozásában a közműfejlesztési hozzájárulást megfizette, nem vonható következtetés arra, hogy a tűzivíz vezetéken keresztül korlátlan mennyiségben juthatna ivóvízhez, hiszen e jogosultság csak a tűzoltáshoz szükséges víz tekintetében állapítható meg.
- [24] A bíróság a jogerős ítéletében rögzítette a mérőeszközökön mért tényleges, s az ennek alapján számolható, a perbeli időszakra eső átlagos fogyasztást. Megállapítható ugyanakkor az az összeg is, melyet a perbeli időszakban egységárként felperesi jogelőd érvényesített, s e két összeg szorzataként meghatározható az az összeg, amelyet az alperesnek víziközmű fejlesztési hozzájárulásként meg kell fizetnie.
- [25] Ez az összeg megegyezik a jogerős ítéletben meghatározott marasztalási összeggel. A másodfokú bíróság az ügy érdemében helyes döntést hozott, ugyanakkor ítéletének indokolása részben jogszabálysértő. Miután azonban a jogszerű döntéshez szükséges tények megállapíthatók voltak az érdemben helyes döntést tartalmazó, jogerős ítéletet a Kúria hatályában fenntartotta és a Pp. 275. § (4) bekezdése alapján a jogerős ítélet indokolását a jogszabályoknak megfelelően részben kiegészítette, illetve módosította.

Záró rész

- [26] Az alperes a Pp. 270. § (1) bekezdése folytán alkalmazandó 78. § (1) bekezdése alapján köteles megfizetni felperes - áfát is magában foglaló - ügyvédi munkadíjból álló felülvizsgálati eljárással kapcsolatban felmerült költségét.
- [27] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése szerint - tárgyaláson kívül - bírálta el.
- [28] Az ítélet elleni felülvizsgálatot a Pp. 271. § (1) bekezdés e) pontja zárja ki.

Budapest, 2017. május 11.

. Bartal Géza s.k. a tanács elnöke, Dr. Pecsénye Csaba s.k. előadó bíró, Dr. Simonné Dr. Gombos Katalin s.k. bíró